

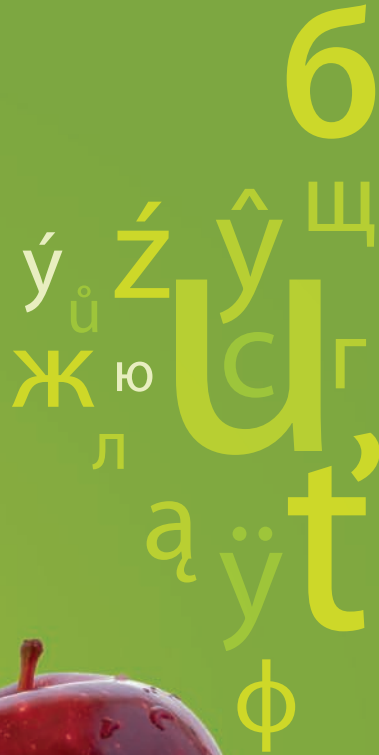
ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ

ГД Образование и култура

ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ В ЕВРОПА

VOCATIONAL GUIDANCE IN EUROPE

euro | guidance

Материалите в настоящата публикация са отпечатани от ЦРЧР – Национален Euroguidance център, по начина, по който любезно са предоставени от членовете на мрежата Euroguidance.

The information is presented in the way as it was kindly delivered to the HRDC – National Euroguidance Centre by Euroguidance Network members.

ВЪВЕДЕНИЕ

Идеята на двуезичния Сборник "Професионално ориентиране в Европа" е продиктувана от все по-голямата нужда от професионално ориентиране и кариерно консултиране, повишаване на квалификацията или преквалифициране на кадри, усъвършенстване уменията и компетенциите на гражданите. Чрез този сборник искаме да покажем как днес действат системите за професионално ориентиране в европейските държави, като вярваме, че тази информация ще Ви бъде полезна.

Приятно ориентиране!

INTRODUCTION

The idea for bilingual booklet "Vocational Guidance in Europe" is imposed by the increasingly needs of vocational guidance and carrier consultancy, qualifications upgrade or requalification of labour force, improvement of skills and competences. Through information presented we would like to give an overview of vocational guidance systems in European countries. We hope this information will be useful.

Have a pleasant trip through EU vocational guidance!

СЪДЪРЖАНИЕ / CONTENT

Професионално ориентиране в България	4
Vocational Guidance in Bulgaria	6
Професионално ориентиране в Естония	8
Vocational Guidance in Estonia	11
Професионално ориентиране в Исландия.....	13
Vocational Guidance in Iceland	14
Професионално ориентиране в Латвия	16
Vocational Guidance in Latvia	18
Професионално ориентиране в Норвегия	20
Vocational Guidance in Norway	21
Професионално ориентиране в Румъния	23
Vocational Guidance in Romania	26
Професионално ориентиране в Словения	28
Vocational Guidance in Slovenia	30
Професионално ориентиране в Словакия	32
Vocational Guidance in Slovakia	34

Have a pleasant trip through EU vocational guidance!

1. Описание на системата: Видове институции участнички; Нормативна база по отношение регламентиране дейността на кариерните консултанти; Отговорни власти

В средното и професионално образование и обучение, отговорността за професионално ориентиране и кариерно консултиране носи педагогическият съветник или училищният психолог. В сферата на висшето образование, консултирането се извършва от кариерните консултанти към кариерни центрове във висшите училища. В системата на заетостта тази роля поема кариерният консултант към бюрата по труда и регионалните информационно консултантски звена към тях.

Отговорните институции на политическо ниво са: Министерство на образованието, младежта и науката; Министерство на труда и социалната политика; Агенция по заетостта; Национална агенция за професионално образование и обучение.

Законодателната основа за провеждането на кариерно ориентиране е: Закон за професионално образование и обучение и Закон за насърчаване на заетостта.

2. Подготвителни програми за кариерни консултанти

Най-големият български университет - Софийски университет "Св. Кл. Охридски", Факултет по педагогика, предлага:

- Магистърска програма „Кариерно образование и професионална квалификация“ /задочно обучение/. Магистърската програма има за цел да подготви специалисти в областта на кариерното ориентиране и кариерното развитие.

- Магистърска програма „Квалификация и пренасочване на работната сила“. Програмата има за цел да подготви магистри в областта на професионалната реализация и ориентиране, развитие и професионално обучение на персонала в съответствие с актуалните изисквания и тенденции на пазара на труда.

- Програма за следдипломна квалификация по „Професионално ориентиране и кариерно консултиране“. Програмата е едногодишна и е предназначена за всички, които искат да се реализират като консултанти по професионално и кариерно развитие в образователни, социални институции, бизнес организации и др. Следдипломната специализация помага и на вече практикуващи специалисти да подобрят и актуализират своите знания и умения и да увеличат възможностите за реализация.

Русенски университет „Ангел Кънчев“, Факултет „Природни науки и образование“, предлага магистърска програма /редовно и задочно обучение/ „Кариерно консултиране и развитие“. Могат да кандидатстват завършилите Педагогика, Икономика и Обществени науки.

3. Въведени методологии за работа при кариерното консултиране

Тематичните области, към които са насочени дейностите на кариерните консултанти, са следните:

- Разкриване и развитие на индивидуалните способности и умения чрез консултантски беседи
- Ориентиране в пазара на труда чрез съдействие при намиране на работа
- Развитие на професионални способности и умения чрез записване на определени курсове за обучение

4. Методи за оценка/определяне на уменията

- В училище педагогическият съветник извършва следните услуги: оценка на способностите, интересите, личностните характеристики и др. с цел поставяне на реалистични цели за бъдещо развитие. В началните училища това става чрез наблюдение по време на игри или класни занимания.

Други дейности са: провеждане на занимания по справяне с конфликти, изграждане на умения за търсене на работа: писане на автобиография, явяване на интервю, поведение по време на интервю, консултиране и работа с родители, учители, социални работници.

- В университетските кариерни центрове, услугите, които извършват кариерните консултанти са: индивидуални и групови беседи, последващи консултации по конкретни въпроси, най-често свързани с възможности за намиране на работа по специалността, както и подготовка на интервю за работа.

- Дирекциите „Бюро по труда“ предлагат следните услуги по професионално ориентиране:

- Професионално консултиране – индивидуално или групово, като целта е – подпомагане на желаещите по отношение на: избора на професия /специалност/, степента на квалификация, пътища за придобиване на желаната квалификация. Консултирането се извършва чрез информация и съвети, в съответствие с условията и възможностите на пазара на труда, изискванията на професията и желанието на клиентите.

- Професионално информиране – индивидуално или групово по отношение на: същността на професиите, условията и изискванията за тяхното усвояване и упражняване; състоянието и тенденциите в приложението и развитието на професиите с регионална и национална значимост; личностните изисквания за професионална пригодност; възможностите за професионално обучение, следване, повишаване на квалификационното ниво; обучаващите институции: формите на обучение, условията по приема, изискванията към кандидатите, документите, които се издават при завършване; възможностите за професионална реализация на пазара на труда.

5. Форуми за кариерно консултиране

- На основание: ПЪТНА КАРТА, КАРИЕРНОТО ОРИЕНТИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ 2009 - 2013 г.

Приета от УС на НАПОО на 18.02.2009 г.

Към Националната агенция за кариерно ориентиране (Дирекция “Кариерно ориентиране” в Националната агенция за професионално образование и обучение) се формира Национален форум за кариерно ориентиране в България.

- За осма поредна година българска компания Джобтайгър ООД, основана от Българо-американския инвестиционен фонд (БАИФ) през 2000 г., като първият български професионален уеб сайт за подбор на персонал, организира ежегодни форуми за студентски стаж и кариера “КАРИЕРИ”. Целта на Форумите е да среща младите специалисти и студентите с реалния бизнес, за да са подготвени за бъдещето и за да могат да изберат подходящата и вдъхновяваща ги кариера. Форумите са част от инициативите на организаторите за създаване на благоприятна среда за развитието и запазването на младите специалисти в България.

6. Финансиране на системата

В системата на образованието дейностите се финансират от МОН и общините. В системата на заетостта, финансирането се извършва от МТСП. Ориентирането и информирането в частния сектор все още не е достатъчно развито. Няколко неправителствени организации проявяват активност в сферата на ориентирането, главно на ниво проекти.

7. Полезни връзки

- Министерство на образованието, младежта и науката: www.mon.bg
- Министерство на труда и социалната политика: www.mlsp.government.bg
- Национална агенция за професионално образование и обучение: www.navet.government.bg
- Агенция по заетостта: www.az.government.bg
- Euroguidance: euroguidance.hrdc.bg

1. Guidance system description: Type of institutions involved; Legal framework concerning the guidance practitioners; Responsible controlling authorities

In general and vocational education, guidance is provided by pedagogical councilor or school psychologist. On the tertiary level guidance is a function of the guidance councilors within the career centers in each university. In the labor market sector this role is undertaken by the guidance councilors within the labor offices' information and guidance units.

The control authorities on the provision of guidance services are the Ministry of education, youth and science (MEYS); Ministry of labor and social policy (MLSP); The National employment agency (NEA); National agency for vocational education and training (NAVET).

The Law for Vocational education and training as well as the Law for encouragement of the employment provide the legislative basis on provision of guidance services.

2. Training programs for career councilors

The "Pedagogy" faculty of the largest Bulgarian University – University of Sofia "St. Kliment Ohridski" offers the following courses in guidance:

- Master program "Career education and vocational training" (distance learning). The course is aimed in preparing trainers for the needs of the system for Vocational education and training.
- Master program in "Training and redirection of labor forces". The program is aimed at providing specialists in the field of training and professional development of staff according to the current economic and employment trends.
- A postgraduate program in "Guidance". The duration of the course is one year and it is aimed at providing guidance practitioners in the education, social and business sectors. The course as well provides support for already active practitioners in improving and updating their skills and knowledge in order to update their performance.

The "Natural science and education" faculty of the Rousse University "Angel Kanchev" provides master program (both distance and regular learning) in "Career guidance and development". A bachelor degree in Pedagogy, Economics or Natural science is required in order to apply for that course.

3. Implemented methodologies for providing guidance and counseling

The activities of the guidance councilors are dedicated to the following areas:

- Awareness and development on personal abilities and skills through guidance sessions
- Providing assistance in finding an occupation on the labor market.
- Development of vocational skills by enrolling in certain training courses

4. Methodologies for assessment of skills

- The activities provided by the pedagogical advisors at schools are the following: review of the abilities, interests, etc. in for setting realistic educational and professional goals. At elementary school that is accomplished through observation and monitoring during class lessons. Implementation of activities dedicated to acquiring crisis management skills. Building up ability to apply for a job and acquisition of behavioral manners when having an interview. Mutual work with parents, teacher, social workers.
- The activities implemented by the career councilors at the Universities are the following: individual and group counseling; result oriented guidance.

- Labor offices provide the following guidance services:
 - Vocational guidance – individual or group sessions. The aim is to provide support in choosing an occupation; acquiring a qualification level. The consultations are implemented through the provision of advice and information on the current requirements and possibilities on the labor market, occupational requirements and client demands.
 - Vocational information – individual or group sessions, aimed at providing information concerning the different professions, required skills for implementing them, employment trends both at National and International level, the required personal skills, training possibilities, studying, increasing the level of qualification; educational and training institutions; the forms of study, requirements on reception, provided certification on graduation; possible professional realization on the labor market.

5. Guidance forums

The Strategy for development of guidance in Bulgaria for the period 2009-2013, that's been adopted on the 18th of February 2009, by NAVET managing board stipulates that a National forum on guidance in Bulgaria is to be initiated within the agencies "Guidance" department/unit.

For the eight consecutive years a Bulgarian private company – "Job tiger" Ltd., founded by the Bulgaria-American investment fund (BAIF) in the year 2000 that is the first Bulgarian web site dedicated on selection of staff, had organized the forum for student apprenticeship and professional development – "Careers". The aim of those forums is to promote to students and young people the employers requirements, so they can be prepared for the future and be able to choose an appropriate and inspiring career path. The forums are part of the initiative for establishing a favorable environment for the professional development of young people in Bulgaria.

6. Financing of the system

The financing of the guidance services, both in educational and employment sector is provided by the state budget. Some non-governmental organizations are active in the field, but they are funded through projects.

7. Useful contacts and relevant internet links

- Ministry of Education, Youth and Science: www.minedu.government.bg
- Ministry of Labor and Social affairs: www.mlsp.government.bg
- National Agency for Vocational Education and Training: www.navet.government.bg
- Employment agency: www.az.government.bg
- Euroguidance Bulgaria: euroguidance.hrdc.bg

1. Описание на системата: Видове институции участници; Нормативна база по отношение регламентирани дейността на кариерните консултанти; Отговорни власти

Кариерното консултиране в Естония съществува от около 90 години насам. До голяма степен то е функция на обществения сектор, в рамките на структурите по образование и заетост. За да окаже подкрепа по отношение работата на кариерните консултанти при поощряване на мобилността и поддръжка на Европейските измервания в кариерното консултиране през 1998г. Министерство на образованието и научните изследвания (МОНИ) основа Национален ресурсен център за кариерно консултиране – Euroguidance Естония. Основната целева група на този център са практикуващите кариерно консултиране, чиято дейност се спомага от предоставяните информационни материали (печатни и електронни копия), организирани семинари и обучения на регионално, национално и международно ниво и разработване на интернет сайтове.

През 2008 година МОНИ и Министерство на социалните дейности подписаха споразумение за развитие на кариерното консултиране, в което са определени отговорностите относно предоставяне на качествена консултантска услуга в тази област на населението. Посредством това споразумение се гарантира работа в посока развитие на методологии, начини за подготовка, предоставяне на услуга-та, качество и съдействие в областта.

2. Подготвителни програми за кариерни консултанти

От началото на 2005 година в Естония са въведени три професионални стандарта за кариерни консултанти:

- кариерен консултант;
- специалист по кариерна информация;
- кариерен координатор в училище (както и в институциите, даващи професионална квалификация).

По-голяма част от практиците, заети в областта на кариерното консултиране, имат квалификация в областта на психологията, работа с младежи, подготовка на учители или социална работа. През 2006 година Общността на естонските кариерни консултанти организира първия изпит върху професионална квалификация на кариерни консултанти. Професионалните стандарти и характеристики задават необходимото ниво на образование и квалификация, осигуряващи право на работа в отделната област, след изкаран професионален курс за квалификация. Специалисти със стаж по специалността от 3 до 5 години имат право да придобият професионална квалификация.

Националният ресурсен център за кариерно консултиране (НРЦКК) организира информационни и квалификационни семинари, едновременно предназначени за специалисти от сферата на образованието и пазара на труда. Дейностите в рамките на тези събития са насочени към:

- усъвършенстване на уменията при боравене с информация;
- запознаване с икономическите насоки и тенденциите на пазара на труда за търсене на персонал;
- практически насочено и целево консултиране;
- психология на кризата и др.

С цел обмен на знания и опит по отношение развитието и предоставянето на услуги по кариерно консултиране, НРЦКК организира съвместно с колеги от мрежата Euroguidance международни учебни посещения. Подобни визити дават възможност на участниците да се запознаят с наличните услуги по кариерно консултиране в други Европейски държави.

В рамките на проект по структурните програми на ЕС, насочен към услугите по кариерно консултиране, беше стартирана пилотна програма за подготовка на кариерни консултанти. Програмата бе организирана със съдействието на НРЦКК, съвместно с три държавни естонски университета. Програмата бе последвана от съставянето на три отделни специализирани програми:

- за кариерни консултанти;
- специалисти при предоставяне на информация относно кариерното развитие;
- кариерни координатори в училищата.

Към момента програма, насочена към услугите по кариерно консултиране, не се предлага в нито един естонски университет. Въпреки това, необходимите знания и умения за работа в областта, могат да се придобият в три университета, посредством наличните свободно избираеми предмети. Тези предмети съдържат кариерно консултиране и координиране и модул по кариерно консултиране в контекста на програмите за управление на човешки ресурси.

Кратък подготовителен курс за кариерни консултанти, които започват работа в бюрата по труда, е изготвен от Естонския съвет по пазар на труда (ЕСПТ). В тази връзка, ЕСПТ организира редовно курсове за допълнителна квалификация за своите служители, чрез който могат да повишат своите професионални умения.

Системата за професионално обучение и квалификация очаква разработването на ясна и подробна система за кариерно консултиране, която да бъде приложена в общото образование, така че учениците да са в състояние да открият своето същинско призвание. Работата на кариерните консултанти в училищата обикновено е насочена към задържане на учениците да продължат своето средно образование, там където са завършили основното си образование. Випусниците от средно образование просто биват насочени към системата на Висшето образование, вместо да им бъде съставен обстоен план на кариерно развитие.

3. Въведени методологии за работа при кариерното консултиране

Инструментите, прилагани за да се гарантира качеството на услугите по кариерно консултиране в Естония, са няколко, като някои от тях са все още в процес на разработване.

Качеството на услугата в основното и средно образование може да бъде определено въз основа на следните показатели:

- удовлетвореност на учениците и техните родители
- съществуващ план за развитие на кариерата на дипломиращите се ученици
- конкурентоспособност и готовност на завършилите ученици, при излизане на пазара на труда.

Определените стандарти в учебния план, както и подготовката на учителите в областта на кариерното консултиране оказват значително влияние върху качеството на кариерното образование в училищата.

За висшето образование все още няма разработена система за измерване качеството на услуга-та. Докато бъде въведена такава система, качеството на услугите по кариерно консултиране, както и цялостното качество на услугите се измерват според процента на отказали се и отпаднали студенти. В допълнение се проследява реализацията на дипломиралите се студенти от университета. Освен чрез съществуващите стандарти, качеството на услугите в Младежки информационни и консултантски центрове може да се проследи чрез новоразработени стандарти, които към момента са в пилотна фаза и ще бъдат допълнително развити в рамките на програма „Развитие на услугите по кариерно консултиране в Естония“.

Съществуват няколко инструмента за измерване качеството на услугата на пазара на труда:

- инструкции за обществени услуги;

- стандарти на услугите, които задават минималните изисквания за услугата;
- регулярно проучване на задоволството на клиентите.

4. Финансиране на системата

Услугите по кариерно консултиране се финансират съгласно вида на институцията доставчик. В системата на основното образование финансирането се осигурява от държавния бюджет, което включва целеви средства за образователни разходи на училищата. Те също така могат да набавят допълнително средства от други източници за осъществяването на дейностите, свързани с кариерно консултиране.

Кариерното консултиране в институциите за професионално образование и квалификация се финансира от специализирана държавна комисия. Услугите по кариерно консултиране във Висшите училища се финансират от бюджета на университета. Съществува и частен университет, където тези услуги се предлагат от доброволческа студентска организация. Звената „Младежки центрове за консултиране и информация“ получават годишна издръжка от държавния бюджет. Всеки един от центровете имасобствен фиксиран бюджет. Субсидиите, предназначени за предоставяне на информация и консултиране на младите хора в страната, се предоставят на местните власти.

Услугите на кариерните консултанти на пазара на труда се субсидират от държавния бюджет чрез Естонския съвет на пазара на труда. Значителна подкрепа за развитието на услугата и нейното осигуряване идва от различни програми на ЕС, вкл. Европейска мрежа за кариерно консултиране през целия живот, Програма за учене през целия живот и Европейските програми за структурно финансиране.

5. Полезни връзки

<http://www.innove.ee/career-services/contact>

1. Guidance system description: Type of institutions involved; Legal framework concerning the guidance practitioners; Responsible controlling authorities

Career guidance has been practiced in Estonia for about 90 years. The service has been called in different ways – the latest version being career services. Later development of this field has taken place due to the changes in expectations and requirements of the labour market as well as due to the advanced concept of lifelong learning. The former staircase-image of one's career has come to be gradually replaced by the one of a road passing through life and encompassing all contexts that people operate in and all roles that they take.

Guidance in Estonia is mainly provided by the public sector within the education and labour market structures. Provision in the education sector tends to be more complex and divided across many institutions compared to the labour market sector. In 1998, the Ministry of Education and Research (MoER) founded the National Resource Centre for Guidance (NRCG) – Estonian Euroguidance Centre – to support guidance practitioners in promoting mobility and the European dimension within education and training and in the field of guidance. The main target group is guidance practitioners, whom we support by producing different information and methodological materials (printed and electronic versions), organising seminars and trainings on regional, national and international level, and developing web sites. In 2008, a contractual agreement to develop career services was signed between MoER and Ministry of Social Affairs (MoSA) stating the areas of responsibility in providing high quality career services to the whole population. Within this agreement development of methodology, training system, service provision, quality and co-operation in the field is being assured

2. Training programs for career counsellors

Since 2005, there are three professional standards for career practitioners in Estonia: career counsellor, career information specialist and career co-ordinator at school (including VET institutions). The majority of guidance practitioners working in the field have a background in psychology, youth work, teacher training or social work. In 2006, the Society of Estonian Career Counsellors organised the first professional qualification examination for career counsellors.

The professional standards regulate the required level of education and specialisation which provide the right to work in their field after having passed a professional training course.

Specialists who have worked for 3-5 years have the right to acquire a professional qualification.

NRCG organises information and training seminars aimed at both education and labour sector practitioners to enhance their information retrieval skills, trends in economy and employment, solution oriented counselling, crises psychology etc.

To exchange knowledge, related to provision and development of career services, NRCG organises international study visits in cooperation with colleagues from the Euroguidance network. This enables practitioners to get acquainted with career services in other European countries.

Three Estonian public universities have piloted in co-operation with NRCG the first joint course training programme within the framework of the EU Structural Funds career services project. It was followed by three separate specialisation courses for career counsellors, career information specialists and career co-ordinators at schools.

Currently, Estonian universities do not provide higher education in the field of career services. However, the knowledge and skills necessary for working in the field of guidance may be obtained by taking an elective subject at three universities. These subjects include career counselling and coordination, a career guidance

module within human resource management studies.

The Estonian Labour Market Board (ELMB) has developed a short pre-service training course for all new counsellors starting their work in employment offices. Likewise, ELMB organises regular further training sessions for their staff members to harmonise and raise their professional skills.

The vocational education and training (VET) system is looking forward to the development of a coherent and comprehensive career guidance system in general schools that would enable the students to find their true calling. In general schools the work of career counsellors is often biased and targeted at keeping the students in their own secondary school; after graduation they tend to direct the students to the university, rather than offering a comprehensive career model.

3. Implemented methodologies for providing guidance and counseling

Several tools are implemented to assure the quality of career services in Estonia; some of them being still under construction.

The quality in general education as well as in career education could be measured on the basis of the following indicators: students' and parents' satisfaction, an existing career plan of a graduating student, the competitiveness and readiness of a graduating student while entering the labour market. The standards stated by the curricula and teachers' training on career guidance have both significant roles in assuring the quality of career education in schools.

On tertiary level, the quality assessment systems are still to be developed. Until then, the quality of career services as well as the educational and supportive services is measured by the percentage of the drop-outs. In addition to that, the careers of alumni have also been surveyed.

Besides the qualification standards, in Youth Information and Counselling Centres (YICC's) the quality of services can be measured also with newly developed service standards which currently are in piloting phase and will be further developed during the programme the Development of Career Services in Estonia.

There are several tools to ensure the quality of the career services offered by the labour market sector: public service instructions, service standards, which state the minimum requirements for the service, and regular client satisfaction surveys.

4. Financing of the system

The career services are financed according to the schema determined by the provider. In general education the source of financing is the state budget that includes special grants for educational expenses of schools. The schools can organise extra support for career activities from other sources too.

Career education in VET institutions is financed through the state-commissioned education from the approved expenditure for one study place.

Career services in higher education institutions are financed from the universities' budget. There is also a private university where career services are provided by a voluntary students' organisation.

YICC receive their annual grant from the state budget. The grant will be given to the county governments for providing the information and counselling services to the youth in the county. Open youth centres usually belong to the local government and have their own fixed budget.

Career services in the labour market sector are financed from the state budget through Estonian Labour Market Board (ELMB). A significant support to the development and service provision in the field comes through different EU programmes, incl European Lifelong Guidance Policy Network, Lifelong Learning Programme and European Structural Funds programmes

5. Useful contacts and relevant internet links

<http://www.innove.ee/career-services/contact>

1. Описание на системата: Видове институции участници; Нормативна база по отношение регламентирани дейността на кариерните консултанти; Отговорни власти

В Закона за задължителното образование и в Закона за висшето образование се определя, че всички учащи имат право да бъдат консултирани по отношение на техните възгледи от консултант-специалист (без конкретно регламентирани дейности по спецификация). Основна отговорност в сферата на кариерното консултиране носи Министерство на Образованието, Науката и Културата. Въпреки това, процесите на кариерно консултиране на пазара на труда са разработени от Министерството на социалната политика.

2. Подготвителни програми за кариерни консултанти

Налични са две програми за потенциални консултанти, които се предлагат от Факултета по социални науки към Исландския университет:

- дипломен курс от 30 кредита (с продължителност една или две учебни години, в допълнение с квалификация за начално, средно и професионално образование и пазара на труда). Изискване за прием е притежание на бакалавърска степен.
- допълнително магистърска програма от 30 кредита.

Продължаващо образование и квалификация съществува под различни форми. Кратки курсове се предлагат от Исландския университет. Исландската асоциация за кариерно и професионално консултиране осигурява провеждането на семинари и изнасяне на лекции върху специфични теми от областта на кариерното консултиране.

3. Въведени методологии за работа при кариерното консултиране

• През април 2003, на общо събрание на Исландската асоциация за кариерно и професионално ориентиране е определено, че целите на консултантите следва да са :

• приемане на нови ученици. Учениците ще бъдат представяни на училището и ще бъдат запознати с учебните пътеки, учителите и по-големите ученици (представени в ученическа асоциация). Работният ред на училищата ще бъде описан по-долу, заедно с правилата, услугите и социалните дейности;

• съдействие между домовете и училищата. С цел да увеличат това взаимодействие, роднини на учениците ще бъдат представяни на училището. Това става със съдействието на учителите и останалия персонал, по - големите ученици и родителските сдружения. Ако родителите се нуждаят от допълнително съдействие при осмисляне на тяхната роля, ще им бъде предложено да направят интервю или консултация;

• конкретно за практиците по кариерно консултиране по работните места и/или в бюрата по труда) съдействие при намиране на работа. На търсещите работа се предоставя възможност да бъдат обсъдени техните способности за осигуряване на заетост и ще им бъде обяснено как най-добре да се представят при кандидатстване за работа, изготвяне на кандидатура за работа и как да се държат по време на интервю за работа.

4. Методология за оценка на уменията.

Дванадесетте Съвета по заетост отговарят за осигуряване на прогнози за търсените умения, необходими за техните сфери на заетост, като предоставят информация на Министерство на Образованието, Науката и Културата. Като цяло, обаче, оценка/анализ за тези нужди не съществува.

5. Форуми за кариерно консултиране

Исландската Асоциация за кариерно и професионално консултиране провежда редовни заседания върху актуални теми за кариерното консултиране. Съществуват и няколко подорганизации, които разискват такива теми.

6. Финансиране на системата

- Задължително образование: общините
- Средно и професионално образование: Министерство на Образованието, Науката и Културата
- Пазар на труда: различни партньорства, т.е. социални партньори
- Безработни: Министерство на социалните работи

7. Полезни връзки

- Исландска Асоциация за Кариерно и Професионално Консултиране: <http://fns.is/>
- Министерство на Образованието, Науката и Културата:

<http://www.menntamalaraduneyti.is/>

- Euroguidance: <http://euroguidance.is/>

ICELAND

1. Guidance system description: Type of institutions involved; Legal framework concerning the guidance practitioners; Responsible controlling authorities

Both the Compulsory School Act and the Upper Secondary School Act stipulate that all students have the right to counselling, offered by specialist (not defined in details what this means).

Guidance has mostly been the responsibility of the Ministry of Education, Science and Culture, but the Ministry of Social Affairs has developed vocational guidance within the Public Employment Services.

2. Training programs for career counselors

The Faculty of Social Sciences at the University of Iceland offers two programmes for potential counsellors:

- a 30 credits diploma programme (taken in 1 or 2 school years plus training at primary, upper secondary and tertiary schools and at employment services). In order to be admitted to the course, students must have a bachelor degree;
- an additional 30 credits MA programme.

Continuous education and training exists in various forms. At the University of Iceland some short courses have been offered and the Icelandic Educational and Vocational Guidance Association has arranged a variety of lectures and seminars on specific relevant issues.

3. Implemented methodologies for providing guidance and counseling

In April 2003 the Icelandic Educational and Vocational Guidance Association agreed in its general meeting that the tasks of counsellors were to be the following:

- receiving new pupils/students. Students will be introduced to the school and its study paths, teachers

and older pupils/students (possibly a students' association). The working order of the school will be explained as well as rules, services and social activities;

- cooperation between homes and schools. In order to increase this cooperation, students' relatives will be introduced to the school. Such introduction will be carried out in cooperation with teachers and other staff, older pupils/students and parents' associations. If parents need further assistance, they will be offered interviews and guidance;
- (specifically for counsellors on workplaces and/or in employment services) assistance with finding a job. Job seekers will be assisted by offering them help in getting an overview over their possibilities on the labour market and informed on how best to conduct themselves while looking for a job, writing job applications and how to prepare and behave during a job interview.

4. Methodologies for assessment of skills

The 12 Occupational Council are responsible for providing the Ministry of Education, Science and Culture with predictions of skills needs in their occupations. However, an overall estimate of such needs does not exist.

5. Guidance forums

The Icelandic Educational and Vocational Guidance Association holds regular debates on relevant issues in guidance. It also has several sub-committees for such issues.

6. Financing of the system

- Compulsory education: municipalities
- Upper secondary and tertiary education: Ministry of Education, Science and Culture
- Labour market: various partners, e.g. social partners
- Unemployed: Ministry of Social Services

7. Useful contacts and relevant internet links

- The Icelandic Educational and Vocational Guidance Associations: <http://fns.is/>
- Ministry of Education, Science and Culture: <http://www.menntamalaraduneyti.is/>
- Euroguidance: <http://euroguidance.is/>

1. Описание на системата: Видове институции участнички; Нормативна база по отношение регламентиране дейността на кариерните консултанти; Отговорни власти

Кариерното консултиране в Латвия е разпределено между сектора на Образованието и сектора на Пазара на труда.

Професионалното образование е застъпено в целия процес на средното образование. Националните образователни стандарти определят, че една от главните цели на образованието е да подготви учениците за взимане на съзнателни решения по отношение на тяхното професионално развитие/кариера. Уменията за управление на собствено развитие са интегрирани в учебния план. Като цяло, в училищата няма специализиран персонал за целите на кариерното консултиране.

Висшите училища са автономни по закон и сами определят вида на студентски услуги. Държавната агенция за развитие в образованието има отдел, посветен на разработване на препоръки и инструменти за подобряване процеса на кариерно ориентиране в училищата.

По отношение пазара на труда в страната, Държавната агенция по заетостта предоставя безплатни консултации на лица над 15 годишна възраст. В страната няма отделно законодателство, в което да са зададени технически изисквания за длъжността кариерен консултант. Дейностите в училищата, насочени към кариерно консултиране, не са обект на специфични проверки, извън стандартните проверки на Националния училищен инспекторат. Дейността на консултантите от Държавната агенция по заетостта е обект на вътрешно институционални правила на работа и се контролират от отдел Кариерни услуги на агенцията.

2. Подготвителни програми за кариерни консултанти

През 2007г. Министерски съвет одобри трудова характеристика за длъжността Кариерен консултант. Стандартът бе разработен в рамките на национален проект, финансиран от Европейския социален фонд. В рамките на същия проект се определят основите на магистърска програма за обучение на консултанти. За прием могат да кандидатстват лица с бакалавърска степен, с минимум две години трудов стаж в област с подобна насоченост. Продължителността на програмата при редовно обучение е 2 години, при задочно 2 години и 6 месеца. За дипломирането се изисква покриване на 120 ECTS кредита.

3. Въведени методологии за работа при кариерното консултиране

Кариерното образование в училищата е интегрирано в учебните планове на отделните предмети и може да бъде тема за едноседмични проекти или извънкласни занимания/визити. Учителите могат свободно да организират прилаганата учебна методология, съгласно учебния план. Висшите училища могат да предлагат кариерно консултиране в информационните центрове за студенти. Обикновено дейностите се състоят в организиране на изложения за заетост, семинари върху изготвяне на автобиография, информационни семинари, професионални тестове и индивидуални консултации.

Безработните лица и търсещите работа могат да изберат индивидуална или групова професионална или психологична консултация, кариерно консултиране, определяне на поле на заетост, отговарящо на уменията на индивида, помощ и информация при търсене на работа, допълнителна квалификация и осигуряване на практики.

На индивидите се предлага съдействие при определяне на лични изисквания, пригодност, личностен и психометричен анализ, здравословна категоризация, водещи умения, способности за боравене с информация.

Груповите занимания включват консултации, семинари и лекции върху теми, насочени към уп-

равление на кариерата, тестове за определяне на мотивацията и обучение за междуличностна комуникация. Агенцията по заетостта (АЗ) предлага онлайн тестове за определяне на професионалната насоченост, информация за професии и възможности за квалификация, съхранение на автобиографии и мотивационни писма. Отделът за услуги по кариерно консултиране на агенцията по заетостта разработва методология – предоставя информационни източници, тестове, въпросници и упражнения за работата на кариерните консултанти към Агенцията по заетостта.

4. Методи за оценка/определяне на уменията

Бюрата по труда предлагат оценка на уменията чрез индивидуални или групови диагностични сесии преди индивидът да бъде включен към действителни мерки за осигуряване на заетост, например включване към учебна програма за придобиване на квалификация. В рамките на тези сесии индивидите определят личните си интереси и компетенции спрямо отделни професионални изисквания и също така измерват личните си качества, възприемчивостта си, пригодност за работа и индивидуални характеристики спрямо изискванията на работодателите. Отделно АЗ предоставя на кариерните консултанти въпросници, материали и контролни листа за оценка на уменията.

5. Форуми за кариерно консултиране

Националният форум за кариерно консултиране се казва "Karjeras attīstības atbalsta sistēmas sadarbības padome" или „Съвет за съдействие на системата за кариерно консултиране“. Към момента, тази организация няма правен статут поради това, че собствеността върху организацията все още е обект на дискусия. Въпреки това, от 2007г. насам, Министерството на образованието и науката, Министерството на благоденствието, Министерството на икономиката, Министерството на регионалното развитие и общинските дейности, Латвийската асоциация на местните и регионални управи, са провели доброволни срещи/консултации минимум два пъти в годината, с цел да обсъдят приоритетите по отношение на кариерното консултиране. За секретариат на тази организация е определен отдел „Кариерно консултиране“ към Държавната агенция по заетостта.

Секретариатът определя заседания на съвета, когато процесът на развитие в сектора изисква намеса на отговорните институции.

6. Финансиране на системата

Извън средствата на Министерството на образованието, отделени за основното и висше образование, не е предвидена отделна линия за финансиране на кариерното консултиране. В някои общини с по-високи приходи училищните настоятелства заделят средства за стимулиране на зетите в кариерното консултиране, но това са извънредни случаи. В подкрепа на процеса на кариерно консултиране в областта на образованието бяха заделени 2.27 милиона евро, предназначени за:

- развитие и осигуряване на подготовка за учителите, работещи като кариерни консултанти;
- информационни материали по професии за нуждите на кариерно консултиране в училищата;
- стартиране на магистърска програма по Кариерно консултиране за подготовка на кариерни консултанти;

Допълнителни средства за поддържане на Националната база данни относно образователни възможности в страната се отделят от Националния бюджет за образование.

7. Полезни връзки

State Employment Agency Career Services Department

K.Valdemara iela 38 k-1, Riga, LV – 1010, nva@nva.lv, www.karjerascentrs.lv

State Education Development Agency Career Guidance Department

Smilšu iela 8, 4th floor, Riga LV-1050, kad@viaa.gov.lv, www.viaa.gov.lv/Euroguidance

National Database of Learning Opportunities

Smilšu iela 8, 4th floor, Riga LV-1050, info@niid.lv, www.niid.lv

1. Guidance system description: Type of institutions involved; Legal framework concerning the guidance practitioners; Responsible controlling authorities

Guidance in Latvia is shared between the Education and Labour sectors. From primary through upper-secondary education both general and vocational schools provide careers education. National education standards determine that one of the main goals of education is to prepare students to make a conscious career choice. Career management skills are integrated into subject standards as learning outcomes. Generally there is no school staff member designated as a school guidance counsellor. Higher education institutions are autonomous by law and can determine what student services they provide. The State Education Development Agency's Career Guidance Department is devoted to developing recommendations and tools for improving guidance in schools.

In the Labour sector the State Employment Agency (SEA) through its network of regional offices provides career guidance advice and counselling free of charge to persons starting from the age of 15.

There is no national legislation regulating guidance practitioners other than the occupational standard for guidance counsellors. The careers activities in the education sector are not subject to any specific inspection apart from the general inspections undertaken by the National School Inspectorate. Activities of counsellors within the SEA are governed by internal Agency regulations and are controlled by the SEA Career Services Department.

2. Training programs for career counselors

In 2007 the occupational standard for Career Counsellors was approved by the Cabinet of Ministers. The standard was developed through a national project funded by the European Social Fund and formed the basis for a master's degree programme for training counsellors also developed within the framework of the project. Persons with a bachelor's degree in education or psychology or in a different field, but having at least two years of relevant work experience are eligible to enrol in the programme. Full-time studies take two years; part-time studies take two and a half years. The entire programme requires completion of 120 ECTS points.

3. Implemented methodologies for providing guidance and counseling

Careers education at schools is integrated into subject lessons and class lessons and can be a topic for project week activities and field trips. Teachers can freely organize their lessons and choose methods as long as curriculum objectives are achieved. Higher education institutions may provide career guidance at student information centres. Activities generally include job fairs, CV writing workshops, information seminars, careers tests and individual counselling.

Unemployed persons and job-seekers registered with the State Employment Agency (SEA) can choose group or individual career and/or psychological counselling, career guidance, identification of suitable work goals, information and help when searching for a job, job retraining and work trials. Individuals are offered interest, aptitude, personality and psychometric testing, health profiling, role play, coaching and provision of information. Group activities involve consultations, seminars and lectures on career management issues, career motivation tests and interpersonal communication training. SEA internet services include online career interest tests, information on careers and training opportunities, storage of CV and motivation letters, as well as responses to user questions by career guidance and/or psychological counsellors. The Career Services Department of the SEA develops methodology – prepares information resources, tests, questionnaires, inventories and other methodological materials for the SEA career counsellors' work.

4. Methodologies for assessment of skills

Career counsellors of the SEA provide assessment of skills via individual and group diagnostic career counselling sessions before inclusion of clients in active employment measures, for example, enrolment in training programs. Individual and group diagnostic career consultations provided by career counsellors of the SEA can be about professional aptitude, capability and motivation assessment. The counsellors of the SEA assess the clients' professional interests and competences against specific professional profiles and evaluate personal characteristics, cognitive styles, aptitude for work and individual psycho-physiological characteristics compared to job requirements.

The Career Services Department of the SEA provides career counsellors of the SEA with questionnaires, inventories and checklists to assess skills.

5. Guidance forums

The national guidance forum in Latvia is called "Karjeras atbilstības atbalsta sistēmas sadarbības padome" or "Cooperation Council for the Career Guidance System". Presently the organisation does not have a formal legal status, since the ownership and authority of the council is still under debate. However, representatives of the Ministry of Education and Science, Ministry of Welfare, Ministry of Economics, Ministry of Regional Development and Municipal Affairs, the Latvian Association of Local and Regional Governments, the Latvian Employers Confederation, the Latvian Adult Education Association have met on a voluntary basis at least twice yearly since 2007 in order to discuss priorities in guidance. The State Education Development Agency's Career Guidance Department has been nominated as the secretariat for this council. The secretariat convenes the council meetings when development processes in the guidance system require input from decision-makers.

6. Financing of the system

There is no funding earmarked specifically for guidance within the subsidies that the Ministry of Education and Science pays to general and vocational schools or higher education institutions. Some municipal school boards in areas that have higher tax revenues have supported staff specifically responsible for guidance activities, however, this is not the norm. In order to support guidance in the education sector, an ESF national project was implemented for 2.27 million EUR to develop and deliver in-service training courses and materials for teachers providing careers education, careers information tools for use in schools and a training programme at master's level for career guidance counsellors. The national education budget also supports the National Database of Learning Opportunities and partially funds other methodological development activities of the State Education Development Agency's Career Guidance Department.

The Ministry of Welfare funds the activities of the State Employment Agency (SEA). The SEA includes the Career Services Department which oversees and provides information and methodological support to career guidance counsellors and psychologists who serve unemployed persons and job seekers at the SEA branch offices in 28 cities.

7. Useful contacts and relevant internet links

State Employment Agency Career Services Department

K.Valdemara iela 38 k-1, Rīga, LV – 1010, nva@nva.lv, www.karjerascentrs.lv

State Education Development Agency Career Guidance Department

Smilšu iela 8, 4th floor, Rīga LV-1050, kad@viaa.gov.lv, www.viaa.gov.lv/Euroguidance

National Database of Learning Opportunities

Smilšu iela 8, 4th floor, Rīga LV-1050, info@niid.lv, www.niid.lv

1. Описание на системата: Видове институции участнички; Нормативна база по отношение регламентиране дейността на кариерните консултанти; Отговорни власти

Системите за кариерно консултиране в Норвегия не са свързани: кариерното консултиране в средното образование, висшето образование и пазара на труда са самостоятелни полета на действие. Учениците в основното и средно образование имат право на „необходимо кариерно консултиране“. Кариерните консултанти, назначени в училищата, често са учители, част от които имат специализирано образование по кариерно консултиране. Провеждани са проекти, насочени към квалифициране на тези консултанти, както и към привличане на останалата част от училището към процеса на кариерно консултиране. В момента се изготвят две допълнения на Закона за образование. Те ще бъдат насочени към конкретизиране понятието „необходимо кариерно консултиране“, с което да бъдат класифицирани компетенции за работа на кариерните консултанти/практици.

Контролът по отношение изпълнение на задълженията според Закона за образованието е предоставен на местните власти (Областен управител) и на Директората по образование и квалификация.

Кариерното консултиране във Висшето образование (ВО) не се ръководи от зададени правила, като обикновено се извършва към кариерните центрове в институцията. Кариерното консултиране, предоставяно във ВО, обикновено е чрез осигуряване на стаж, но също така съществува и специализирано консултиране към хора със специални образователни потребности. По настоящем се изграждат партньорства между участниците. В Норвегия има само няколко частни фирми в областта на кариерното консултиране. Държавата планира създаването на Национален съвет по кариерно консултиране.

2. Подготвителни програми за кариерни консултанти

Кариерните консултанти във ВО получават практически стаж относно намиране/осигуряване на възможности за работа. Кариерните консултанти в училищата са всъщност учители като за тези, които нямат специализирана подготовка/образование за професионално образование. Няколко университетски колежа предлагат образователни програми чрез почасова заетост с цел придобиване на квалификация. Повечето от тези програми са със съдържание от 30 до 60 ECTS кредита и обикновено продължителността им е от една до две години. Притежанието на квалификационна степен все още не е задължително, но след приемане на гореописаните допълнения тази степен ще стане основоположно правило за новите кариерни консултанти.

3. Въведени методологии за работа при кариерното консултиране

Свободата при определяне на училищните методи е един от основните принципи в Норвегия. Това важи и по отношение на кариерното консултиране, което означава, че никакви методологии не могат да бъдат налагани от страна на националните и местните власти.

4. Методи за оценка/определяне на уменията

Определянето на уменията зависи от вида на предоставяното кариерно консултиране. Като се има предвид, че прилаганите методологии се различават, не е възможно да се даде еднозначен отговор на този въпрос. Въпреки това, общо погледнато, оценката на уменията обикновено е неразделна част от комуникацията във връзка с консултирането.

5. Форуми за кариерно консултиране

Описанието, представено по-долу, е валидно само за областта на образование.

На национално ниво съществуват няколко мрежи за кариерно ориентиране, а именно:

- Мрежа за образование в кариерното консултиране, форум, който е предназначен за образователни институции, които подготвят кадри от общността на кариерното консултиране.
- Мрежа на координаторите по професионално консултиране е форум, който обединява регионалните координатори по кариерно консултиране в училищата.
- Мрежа за последващи услуги е форум на отпадналите от системата консултанти.

Euroguidance Норвегия (част от Норвежки директорат по образование и квалификация) поддържа интернет сайт, посветен и предоставен за целите на общността от кариерни консултанти, като в допълнение на наличната информация, е налична и възможност за комуникация.

6. Финансиране на системата

Съществуват няколко частни организации, които се издържат чрез консултиране, което развиват като стопанска дейност. С изключение на тези организации, всички дейности по кариерно консултиране се финансират от държавния бюджет.

7. Ползени връзки

Норвежки директорат по образование и квалификация: www.udir.no

Интернет сайт на Общност за кариерно консултиране: www.udir.no/radgiver

Адрес:

Utdanningsdirektoratet

Avdeling for læringsmiljø og rådgivning

Parkgata 36

2317 Hamar

Norway

NORWAY

1. Guidance system description: Type of institutions involved; Legal framework concerning the guidance practitioners; Responsible controlling authorities

Norwegian guidance systems are not coherent: guidance in secondary education, tertiary education and labour sector are individual items. In lower and upper secondary education pupils have a right to “necessary guidance” Guidance practitioners are employed by, and present on schools and are often teachers, part of them having a specialist education. Projects have been running intending to professionalize the guidance specialists as well as involving the rest of the school in guidance. Two directives to the Education act are in process. These directives are meant to specify the contents of “necessary guidance” and establish the working and necessary competencies of the guidance practitioners.

As for control on the fulfilments of the rights given by the Education act, this is the role of the regional authorities (County Governor) and the directorate of education and training. Career guidance given in higher education is not based on any rights, and often done in guidance centres connected to the institution. Career guidance given in PES is mostly of the character of placement but has a specialist guidance service for people with special needs. Nowadays regional Partnerships between the stakeholders are being set up. A very few private career guidance firms exist. Planning for national body.

2. Training programs for career counselors

Career counsellors in PES receive in service training in finding job opportunities. Guidance counsellors in education are basically teachers. For those not having a specialist education within guidance counselling a number of university highschools are offering in service part-time education programmes. Most of these programmes are 30 to 60 points ECTS and have a normal time of 1 to 2 years. This is not an obligation yet, but as the directives mentioned above are in function these educations will become the general rule for new guidance counsellors.

3. Implemented methodologies for providing guidance and counseling

In schools freedom of method of education is a very important principle in Norway. This applies to guidance as well, thus not methodologies can be imposed by national or regional authorities.

4. Methodologies for assessment of skills

Assessment of skills depends on the type of counselling given. As there is a general freedom of method, it is not possible to give a general answer on this question. Though from a general point of view, assessment of skills would normally be an integrated part of career guidance communications.

5. Guidance forums

Description of education only. On national level a few networks are existing. These are: Network for guidance education, which is a forum for institutions providing specialist education to the guidance community. Network for guidance coordinators is a forum assembling the regional coordinators for guidance in schools. Network for follow-up services is the forum for dropout counsellors. The Norwegian directorate for education and training, Euroguidance Norway, has a website dedicated to the guidance community, in addition to information here is a communication option as well.

6. Financing of the system

Apart from the few private guidance institutions, earning their own income by providing services, all guidance activities are funded by the national budget.

7. Useful contacts and relevant internet links

Norwegian directorate for education and training (utdanningsdirektoratet): www.udir.no

Website for the Norwegian guidance community: www.udir.no/radgiver

Utdanningsdirektoratet

Avdeling for læringsmiljø og rådgivning

Parkgata 36

2317 Hamar

Norway

1. Описание на системата: Видове институции участнички; Нормативна база по отношение регламентиране дейността на кариерните консултанти; Отговорни власти

Системата за професионално ориентиране и кариерно консултиране в Румъния се координира от следните министерства: Министерство на образованието, научните изследвания и иновациите (МОНИИ), Министерство на труда, семейството и социалната защита (МТССЗ) и Министерство на младежта и спорта.

Консултациите по кариерно ориентиране са безплатно достъпни за всички целеви групи клиенти: младежи, възрастни, безработни.

- Услуги по кариерно консултиране в Образованието

Законът за образование № 84/1995 регламентира дейностите по кариерно консултиране, които могат да бъдат иницирани от организации под шапката на МОНИИ. Към всички местни подразделения на министерството – Държавни училищни инспекторати, функционират Центрове за ресурсна и образователна подкрепа (ЦРОП), които координират дейността на Психологично-Педагогически центрове за подкрепа (ППЦП). Също така, ЦРОП проверяват дейността на ППЦП и дейността на консултативните кабинети в училищата, както и на различните асоциирани звена (министерски указ/заповед ОМЕН 5418/2005). Същият документ определя услугата да бъде достъпна на ниво предучилищна подготовка. Цитираният Указ води до йерархични промени в структурата и съдържанието при предоставяне на услугата на местно и национално ниво, поради това, че ЦРОП са създадени с цел координация на следните структурни единици:

- Центрове за допълнително образование в училищата;
- Психологопедагогически центрове за подкрепа, координиращи кабинетите за психологическа и педагогическа подкрепа в училищата. Тези звена предоставят информация, кариерно консултиране за учениците (предуниверситетско образование), учители и родители;
- Центрове и кабинети по логопедия;

От началото на 1999г. кариерното консултиране е част от националния учебен план, а през 2005г. са разработени първите специализирани учебни материали (обхващащи целия период на обучение): себепознаване, социални и комуникационни умения, мениджмънт и планиране на кариерата, развие и управление, здравословен начин на живот.

Изпълнението/въвеждането на Болонския процес в Румъния доведе до разширяване на мрежата от университетски центрове за кариерно консултиране, като техният брой се увеличи (министерско постановление ОМЕС no. 3235/2005).

Не съществуват специфични изисквания за заемане на длъжността Кариерен консултант в училище. Консултантите, работещи на ниво предуниверситетска подготовка са учители от системата (преподаватели по хуманитарни науки).

- Мрежа от услуги на трудовия пазар

Съществуват информационни и консултатни центрове в структурата на Националната агенция по заетост (НАЗ), които се намират в отделните представителства, също така и в големите градове. Услугите са безплатни и се предлагат на безработни или търсещи работа лица. Центровете предоставят информация относно пазара на труда, тенденциите на развитие за отделните професии, методи за търсене на работа и посредничат при търсене на работа. Предоставянето на тези услуги е регламентирано с чл. 58, закон 76/2002 и чл. 5 ал.21 закон 116/2202.

- Други услуги
 - EUROGUIDANCE Румъния събира информация относно възможности за квалификация и обучение и ги разпространява в националната и европейската мрежа:
 - Министерство на младежта и спорта (ММС). Чл. 16 от извънредна заповед № 221/2008г. и чл. 26 от правителствено решение 1721/2008г. регламентират функциите на ММС като се сливат Националната власт за младежта и Национална агенция за спорта;
 - частни фирми предоставящи кариерно консултиране.

2. Подготвителни програми за кариерни консултанти

- Проект „Информацията и кариерното консултиране (1997-2007). Този проект представлява мярка от страна на правителството, насочена към увеличаване достъпа до информация и кариерно консултиране и гарантира равен достъп до пазара на труда за всички нуждаещи се. Проектът е инициран съвместно със Световната банка.
 - Национална програма за квалификация, насочена към учителите, участващи в процеса на предуниверситетска подготовка, предоставяна от така наречената Къща за квалификация на учители (Teachers training house);
 - Компютърна грамотност за кариерни консултанти задава общата рамка на необходимите компютърни умения от страна на кариерните консултанти, съгласно карта на компетенциите при използване на ИКТ по отношение на кариерното консултиране в 5 партньорски държави. Програмата е насочена към изграждане на теоритични модели и специфични «пътеки» на обучение/квалификация.
 - Консултиране от разстояние – специфична методология за консултиране от разстояние по телефон и подготвителни/обучителни семинари за обучители и практики в кариерното консултиране в образованието и на пазара на труда.

3. Въведени методологии за работа при кариерното консултиране

По отношение на кариерното консултиране в училищата не са въведени отделни изисквания и уточнения за провежданите дейности; Законът за образованието съдържа определенията за дейността на центровете и отделните бюра. Също така през 2004г. Институт за образователни науки / ИОН/ издаде наръчник за „Етичен кодекс и стандарти за качество на кариерното консултиране в образованието“. Въпреки че наръчникът няма правна значимост и не е приет на национално равнище, е насочен към въвеждане на стандарт в предоставяне на услугата и представяне на показатели за качество на услугата.

4. Методи за оценка/определяне на уменията

Няма въведени, на национално ниво, модели за оценка на учителската работа при водене на занимания по кариерно консултиране (в сферата на образованието) или за дейността на институциите, предлагащи такъв вид услуга.

През 2001г. две такива таблици за самооценка, бяха разработени от ИОН. Те поставят оценка върху дейността на консултантите въз основа на:

- критерии за изпълнение
- управление на процесите
- разпространение на информация за услугите
- участие в училищни или други дейности, посветени на себепознание

Другата таблица е за институционална оценка.

По настоящем, дейността на консултантите в училищата се оценя спрямо таблица с критерии, която съдържа: консултации с ученици, родители и учители; кариерно консултиране върху специфични

теми и професионални области; координиране на определени дейности в областта; изследователска дейност; обучение и т.н.

5. Форуми за кариерно консултиране

Като участник в международен форум, посветен на кариерното консултиране, Румъния също така стартира основаването на национален форум, който да въведе и координира дейностите на отделните участници в процеса.

6. Финансиране на системата

В системата на образованието: дейностите се финансират от МОНИИ, посредством общините към ЦРОП и ППЦП. В системата на труда, дейностите се финансират от МТССЗ.

7. Полезни връзки

- Институт за образователни науки /ИОН/: 37, Stirbei Voda St., 010102, Bucharest, Romania - www.ise.ro
- Euroguidance Румъния: www.euroguidance.ise.ro;
- Общински центрове за ресурсно и образователно консултиране: www.cmbrae.ro;
- Министерство на труда, семейството и социалната защита: <http://www.mmuncii.ro>;
- Министерство на образованието, научните изследвания и иновациите: www.edu.ro;
- Министерство на младежта и спорта: www.mts.ro;
- Национална агенция по заетостта: www.anofm.ro.

1. Guidance system description: Type of institutions involved; Legal framework concerning the guidance practitioners; Responsible controlling authorities

Educational and Vocational Guidance System in Romania stays at the crossroads of the following ministries: Ministry of Education, Research and Innovation (MECI), Ministry of Labour, Family and Social Protection (MMFPS) and the Ministry of Youth and Sports.

Counselling services are free and can be accessed by different target groups: young, unemployed persons, adults.

- Guidance and Counselling services in Education

The Law of Education no. 84/1995 regulates information, guidance and counselling activities organized by institutions that come under MECI. In all the country departments under the General School Inspectorates are functioning Centres for Resources and Educational Assistance (CJRAE) that are coordinating the Psycho-Pedagogical Assistance Centres (CJAP). CJRAE are also evaluating the activity of CJAP and the activity of counselling offices in schools and also of different associated centres (by the ministry order OMEN 5418/2005). By the same ministry order this services become available also in the preschool educational path. These documents bring hierarchical changes regarding structure and content at local and county level because CJRAE are conceived as an organism coordinating the following structures:

- Centres for inclusive education in schools;
- Psycho-Pedagogical Assistance Centres that are coordinating school offices for Psycho-pedagogical Assistance and providing teacher training; Offices for Psycho-pedagogical Assistance that provide information, guidance and counselling to students (pre-university education), teachers and parents;
- Logopedy centres and offices.

Beginning with 1999 guidance and counselling became part of the national curricula and beginning with 2005 the first specific school contents were developed (for all years of study): self knowledge, communication and social skills, learning management, career planning, development and management, healthy life style. The implementation of the Bologna process in Romania led to widening of the higher education guidance and counselling network and increasing the number of centres (ministry order OMEC no. 3235/2005).

For the counsellors working in the educational stream there are no specific occupational standards regarding the profession of "school counsellor". The counsellors working at pre-university level are assimilated to teachers (human sciences subjects).

- Labour Market Services Network

There are Information and Vocational Counselling Centres in the framework of the National Employment Agency (ANOFM) located in all departments and also in the major cities. The services are free of charge and offered to the persons that are unemployed or those searching for a job. The centres provide their clients with information regarding the labour market and jobs evolution, job seeking techniques, offer guidance to unemployed persons and also acts as a mediator between employers and the possible employee, etc. These services are provided according to the art. 58, law 76/2002 and art 5 (2) , law 116/2002)

- Other services

- EUROGUIDANCE Romania collects information on educational and vocational training opportunities and disseminates it to the national and European guidance network;
- Ministry of Youth and Sports (MTS). The article 16 of the emergency ordinance no. 221/2008 and the art. 26 of the government decision 1721/2008 are stipulating the functioning of MTS by emerging the

National Authority for Youth and the National Agency for Sports;

- Private offices providing career counselling.

2. Training programs for career counsellors

- The Information and Career Counselling Project (1997 – 2007). This project was a governmental action specifically targeted towards increasing access to information, guidance and counselling and at insuring the equity to access on the labour market of all categories of clients and it was founded by the World Bank together with the Romanian Government.
- National training programme for pre-university teachers on counselling and guidance, offered by the Teacher's Training House;
- ICT Skills for counsellors draws up the general framework of ICT skills for guidance counsellors according to a map of competencies in using ICT for guidance purposes in 5 partner countries (Italy - coordinator, Germany, K, Romania, Spain). It advances a theoretical model and specific training pathways;
- Distance Counselling - a specific methodology for distance counselling by telephone and training seminars for trainers and practitioners in educational and vocational guidance.

3. Implemented methodologies for providing guidance and counselling

In what it concerns the educational counselling, there is not a methodology that regulates the counselling and guidance activity; the law of education (art. 17) stipulates the attributions of the centres and of the offices. In 2004 IES published the "Ethical code and quality standards" in the field of educational counselling, that though it has no legal status and it is not adopted at national level, it is meant to provide guidelines for the practitioners and to offer them the indicators needed for a quality work.

4. Methodologies for assessment of skills

At national level there is no standardized model for assessment charts regarding the activities of the teachers providing counselling services (in educational field) or for the institution that offers this kind of services. In 2001 IES developed two such (self) assessment charts: assessment of the counsellor activity based on: performance criteria, management, disseminating information and promoting the services, participation to school activities or to other activities; institutional assessment chart.

In present, the activity of the counsellors in schools is evaluated by an assessment chart containing information on: information and counselling activities for students, parents and teachers; educational counselling on specific themes; coordination of some activities in the field; research activity; training; etc.

5. Guidance forums

As part of the International Guidance forum Romania also started the establishment of a national forum to integrate and coordinate the actions of the different guidance and counselling services.

6. Financing of the system

Educational System: the counselling activities are financed by MECL, distributed to local government and from there to CJRAE and CJAP.

Labour System: activities are financed by the MMFPS.

7. Useful contacts and relevant internet links

- Institute of Educational Sciences: 37, Stirbei Voda St., 010102, Bucharest, Romania, www.ise.ro
- Euroguidance Romania: www.euroguidance.ise.ro;
- Municipal Centre for Resources and Educational Assistance: www.cmbrae.ro;
- Ministry of Labour, Family and Social Protection: <http://www.mmuncii.ro>;
- Ministry of Education, Research and Innovation: www.edu.ro;
- Ministry of Youth and Sports: www.mts.ro;
- National Agency for Employment: www.anofm.ro.

1. Описание на системата: Видове институции участнички; Нормативна база по отношение регламентирани дейността на кариерните консултанти; Отговорни власти

Кариерното ориентиране в Словения е с богата история. Професията „Кариерен консултант“ е получила своята самостоятелна категоризация през 1955 г. Изпълнявайки ролята на водеща институция по отношение процесите на кариерно консултиране, Дирекция „Кариерно консултиране“ към Словенската Агенция по заетост провежда индивидуални консултации и консултации на различни групи заедно с мрежата от Центрове за информация и професионално консултиране (ЦИПК), основана през 1998г. Професионалното ориентиране в Словения се провежда на три нива, които се допълват взаимно: а) кариерно консултиране, предоставяно в рамките на образователните институции; б) кариерно консултиране, предоставяно в системата на заетостта; в) частни организации, предоставящи кариерно консултиране. Кариерните центрове в университетите са част от системата за кариерно консултиране. Услугите по кариерно консултиране, предлагани от обществените институции, са достъпни за всеки един гражданин, независимо дали е учаш, работещ или безработен. Общественият сектор на образование, посредством кариерните консултанти в училищата, заедно с кариерните консултанти от сектора по заетост, са основните лица, които отговарят за предоставяне на услуги по кариерно консултиране. Нормативната рамка се задава в Министерство на образованието и Министерство на труда, семейните и социални дейности, които са отговорните власти за прилагане на контрол в тази сфера.

2. Подготвителни програми за кариерни консултанти

Първоначално подготовката на кариерните консултанти се провежда под формата на изпитателен срок за нови служители в областта на кариерното консултиране, след приключване на подходящо висше образование, последвано от изпит върху професионалните аспекти по отношение сферата на кариерно консултиране. Подготовката на кариерни консултанти в Словения се развива в рамките на Услугите за заетост към Дирекция за професионално ориентиране, Национален център за информация и кариерно консултиране и Euroguidance център Словения, посредством представяне пред кариерните консултанти на различни новости в областта на кариерното консултиране. Квалификацията на кариерните консултанти за училищата включва едновременно теория и практика, изпълнявани в рамките на 4 годишна учебна програма и сертифициране към Словенския университет. Допълнително образование и квалификация върху различни теми: групово консултиране, „трудни“ клиенти и др., е също така организирано в рамките на Дирекция за професионално ориентиране и Национален център за Информация и Кариерно консултиране. За кариерните консултанти към училищата подготовката по кариерно консултиране се организира от Министерството на образованието и Националният институт по образование, чрез разработване на методологии, които включват всички съставни части на образование и квалификация.

3. Въведени методологии за работа при кариерното консултиране

Методологиите, прилагани в рамките на училищното образование, не са задължително определени като кариерно консултиране, всъщност, самото кариерно консултиране съставя само малка част от работата на консултантите в основното образование. Тяхната дейност се подпомага с информация и източници относно кариерното консултиране от страна на практиците от Центровете за информация и професионално ориентиране. Основната методология на тези центрове е развита въз основа на различни теми и професионални области: индивидуално консултиране, работа със „сложни случаи и клиенти“, групово консултиране и др. През 2008г., за нуждите на Услугите по заетостта, беше

разработен нов информационно-компютърен инструмент – E-counseling. Инструментът е насочен към представяне на съществени мерки за изпълнение в процеса на изготвяне на профил на индивидите, съгласно техните интереси, ниво на образование и способности и спрямо възможностите на националния пазар на труда.

4. Методи за оценка/определяне на уменията

Оценката на умения е част от процеса на кариерно консултиране, интегрирана в методите за кариерно консултиране. В модула на компютъризирания тест „Къде и Как“, използван при определяне подходящите посоки на професионално развитие, е заложено поле в което се задават въпроси насочени към самооценка на уменията. Заедно с отговорите върху различни видове професии и работни процеси, самооценката в теста води до оформяне на комплексна представа за уменията и способностите, което е в подкрепа на собственото индивидуално развитие.

5. Форуми за кариерно консултиране

Националният форум за Политика в кариерното развитие бе създаден през 2005г. Базира се на обмен между 6 европейски държави. През последните години тази инициатива се опитва да обвърже всички участници на национално ниво с политически отговорни институции за създаване на по-високо качество на кариерно консултиране. Ефективността на форума е по-слаба, отколкото в началото.

Към отделните сектори на образованието и заетостта съществуват форуми, насочени към кариерното консултиране, където заинтересованите лица могат да обсъдят различни въпроси с професионална насоченост (виж връзките по-долу).

6. Финансиране на системата

Дейността на системата за кариерно консултиране на пазара на труда и в сферата на образованието се финансира от държавния бюджет. Някои частни организации за професионално ориентиране обикновено работят съвместно с държавните институции, като по този начин получават допълнително финансиране в своята дейност.

7. Полезни връзки

- Национален образователен институт: Адрес: Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, <http://www.zrss.si/>
- Национален център за информация и професионално ориентиране: <http://www.ess.gov.si/slo/Ncips/ncips.htm>
- Национален институт за професионално образование и квалификация: Center RS za poklicno izobraževanje – CPI, Ob železnici 16, 1000 Ljubljana, <http://www.cpi.si/en/>
- Словенски институт за образование за възрастни: Andragoški center Republike Slovenije, Šmartinska 134 a, 1000 Ljubljana, <http://www.acs.si/>

1. Guidance system description: Type of institutions involved; Legal framework concerning the guidance practitioners; Responsible controlling authorities

Educational and vocational guidance in Slovenia has a long history as specialists in the field of vocational guidance got a professional autonomy in 1955. Vocational guidance department in the frame of Employment service of Slovenia as leading national institution on the field of employment and guidance perform guidance for individual and different groups within Centre for information and vocational guidance (CIPS) network expanded in Slovenia from 1998 onward. Vocational orientation in Slovenia operates on three levels which are mutually complementary: a) guidance and counseling provided by education and training institutions b) educational / vocational guidance and information services provided by employment administration and c) private providers on guidance. Career centre at universities and faculties are part of the guidance system. Everybody in Slovenia is entitled to guidance and counseling services in public institutions regardless whether they are studying, working, whether employed or unemployed. The public education sector with their counselors in schools and guidance counselors in the frame of employment sector are the main actors responsible for guidance and counseling services. Legal framework for counseling work is set up in Ministry for education and Ministry for labor, family and social affairs legislation which are responsible controlling authorities on this field.

2. Training programs for career counselors

Initially training of guidance practitioners is developed in the frame of probation period for new workers in guidance - after finishing suitable university study - followed by professional exam on the field of guidance. Guidance counsellor training in Slovenia is developed in the frame of Employment Service of Slovenia – Department for Vocational orientation and National Centre for Information and Guidance / Euroguidance Slovenia centre by different professional novelties which are presented to career counsellors. Qualification to work as a school counsellor, includes both theory and practise are based on 4 year study and final certificate (diploma) in the frame of Slovenia university. Further education and training on different issues: group counselling, difficult clients etc. is organized in the frame of Employment Service of Slovenia / Department for Vocational Guidance and National Centre for Information and Guidance. For school counsellors further education and training is organized in the frame of Ministry for education / The National education institute with developing methodologies which accompany all components of education and training.

3. Implemented methodologies for providing guidance and counseling

Methodologies in the frame of education sector, in schools are not particular defined as guidance and counseling take only smaller part of counselor work in elementary school. Cooperation with guidance practitioners in Centre for Vocational Information and Counseling support their work with additional information and resources on guidance. In the frame of guidance in the centre basic methodology are developed on different topics: individual guidance, guidance with difficult clients, group counseling etc. In 2008 in the frame of Employment service of Slovenia new guidance tool E-counseling was developed. E-counseling aims to present essential steps in creating guidance path for individuals with connections to their interest, education and skills to possibilities on the national job market.

4. Methodologies for assessment of skills

Part of career guidance process is also assessment of skills integrated in counseling methods. In the frame of computer test Where And How used as support on the path where client can identify proper profession(s) there is also column where questions about self assessment of skills are presented. Together with answers

on questions about different types of work and working activities self assessment of skills in this test brings complex picture which support individual counseling.

On the level of individual guidance treatment counselors use their different instruments which are used with the line of individual needs of client.

5. Guidance forums

National Guidance Policy Forum was set up in Slovenia in 2005 in the frame of transnational conference along with 5 other European countries. The forum which tried to connect all actors in guidance on the national level with policy makers to establish more quality guidance in last few years is less active then at the beginning.

Guidance forums where interested public can discuss different topics in guidance are established in the frame of educational, vocational and labor sectors (see links below).

6. Financing of the system

The base of guidance system in labor and education sector is funded by the national budget. Some private guidance institutions usually cooperate with governmental ones and thus have a possibility to reach additional financial support in their activities.

7. Useful contacts and relevant internet links

- The National Education Institute: Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, <http://www.zrss.si/>
- National Centre for Information and Vocational Guidance: <http://www.ess.gov.si/slo/Ncips/ncips.htm>
- National Institute for Vocational Education and Training: Center RS za poklicno izobraževanje – CPI, Ob železnici 16, 1000 Ljubljana, <http://www.cpi.si/en/>
- Slovenian Institute for Adult Education: Andragoški center Republike Slovenije, Šmartinska 134 a, 1000 Ljubljana, <http://www.acs.si/>

1. Описание на системата: Видове институции участнички; Нормативна база по отношение регламентирани дейността на кариерните консултанти; Отговорни власти

Възможностите за кариерно консултиране в Словакия се предоставят от две сфери – сферата на образованието и сферата на труда и пазарната политика. Услугите, организирани от местните власти и министерства, са безплатни и са достъпни за всеки. Освен доминиращото държавно участие, има услуги, предоставяни от частния сектор и Неправителствени организации.

В системата на образованието съществува сравнително добре развита мрежа от практики в областта на кариерното консултиране, работещи в различни институции. Учителите в ролята на кариерни консултанти, специализираните преподаватели и училищните психолози отговарят за кариерното и професионално консултиране в училищата. Тези специалисти работят в тясно сътрудничество с центровете за образователно и психологично консултиране. За учениците с увреждания са налични отделни специализирани консултантски центрове.

В структурата на Министерство на труда, социалната политика и семейството съществуват отдели, които работят като отделни организации за кариерно консултиране, предназначено основно за възрастни.

Кариерното консултиране в Словакия се проявява като част от по-сложен процес на психологическо и образователно консултиране, съгласно социалната среда. В повечето случаи, практиките имат завършено образование в областта на педагогиката, психологията или обществените науки и съвместяват няколко функции (учители, психолози, социални работници).

2. Подготвителни програми за кариерни консултанти

Словашкото законодателство регламентира предоставянето на психологически услуги. Като цяло, обаче, не съществуват национално определени стандарти за квалификация на кариерното консултиране или други подобни услуги. Консултантите в учебните институции са преподаватели с Магистърска степен на образование от различни научни дисциплини, които са задължени да преминат през двугодишен подготвителен курс по кариерно консултиране – така наречената специализация за иновативни учения. Някои университети предлагат програми за подготовка на кариерни консултанти, главно чрез факултетите по психология и допълнително образование за възрастни.

Освен чрез курсовете по психология към факултетите по изкуства и хуманитарните науки, кариерното планиране и управление на развитието е застъпено в обучението по мениджмънт към факултети с различна насоченост, включително и в някои технически университети. Университетите предоставят програми за управление на човешките ресурси в конкретни научни или икономически области.

Съществуват различни възможности за допълнително образование и квалификация, които са разработени по проекти. Провеждат се множество семинари, работни срещи и конференции, посветени на хора, работещи в тази сфера.

3. Въведени методологии за работа при кариерното консултиране

Кариерното консултиране в училищата се извършва основно чрез педагогически методи, като: интервюта, наблюдения, лекции, групови дискусии, психологически тестове, въпросници и други инструменти от областта на психологията.

4. Методи за оценка на уменията

Определяне на уменията е съществена част в процеса на кариерното консултиране. В зависимост от подготовката на практиките, се прилагат различни методи. Училищните психолози и тези от

информационно-консултантските центрове могат да използват различни психологични прийоми за самооценка. Консултантите са учители и поради тази причина прилагат тези психологически методи (интервюта, наблюдение и т.н.) в процеса на работа.

Не съществува регламент за прилаганите методи на работа, освен извънредната употреба на похвати за психологичен анализ от страна на психолозите.

5. Форуми за кариерно консултиране

Национален форум за кариерно консултиране има определена цел - да развие процеса на кариерно консултиране за всички възрастови групи; изпълнява приоритети и постига специфични цели от стратегията за кариерно консултиране през целия живот; подава предложения за концепции върху отделни части на стратегията за кариерно консултиране през целия живот и тяхното взаимодействие, анализ на текущото състояние и предложения за решения. Членовете на този национален форум са представители на министерства, академични институции, информационно консултативни центрове и др.

6. Финансиране на системата

Освен няколко частни организации за кариерно консултиране, всички дейности по осигуряване на кариерно консултиране се финансират от държавния бюджет.

7. Полезни връзки

<http://www.asociaciavp.wbl.sk/>

www.statpedu.sk

www.vudpap.sk

SLOVAKIA

1. Guidance system description: Type of institutions involved; Legal framework concerning the guidance practitioners; Responsible controlling authorities

Career guidance in Slovakia is covered mainly by two sectors – educational sector and labour sector. Services organised under the regional governments and ministries are available to all groups of citizens and are free of charge. Although this area is a domain of state, there are some services offered by private sector and sector of NGO as well.

Within educational system there is a quite large network of guidance and counselling practitioners in different institutions. Teachers in position of educational counsellors, special educators and school psychologists supply vocational counselling, guidance and informational services at schools. These experts closely cooperate with educational and psychological counselling centres. For pupils and students with disabilities there is a possibility to turn to special educational counselling centres.

In the organisational structure of Headquarter and Offices of Labour, Social Affairs and Family there are units serving as career guidance institutions mainly for adults - Informational and Counselling Centres and Departments of Counselling and Psychological Services. They are under administration of the Ministry of Labour, Social Affairs and Family.

Career guidance in Slovakia is provided mainly as a part of more complex educational, psychological, counselling and social services. Practitioners have mostly psychological, pedagogical, andragogical

education or education in social sciences and cumulate more functions (e.g. teacher, psychologist, social worker).

2 . Training programs for career counselors

In Slovakia, the law regulates provision of psychological services in general; there are no national qualification standards specific for career counselling or any other career services. Educational counsellors are teachers with pedagogical university Master degree (in any field) and they should accomplish two-years course, so called specialisation innovation study. There are some university courses focused specifically on career counselling offered mainly by departments of psychology and andragogy (adult education). Besides psychological courses at faculties of arts/human sciences, there are also courses on personal/human resources management at faculties of management and at some faculties of different orientation, for example at some technical universities. They provide courses on management of human resources in the particular scientific or economic field. There are also diverse opportunities of further education and training that have been developed within projects. There is an increasing number of seminars, workshops and conferences for people working in the field.

3. Implemented methodologies for providing guidance and counseling

Educational counsellors use mainly pedagogical methods as interview, observation, lectures, group discussion, etc. Psychological tests, questionnaires, and other psychological tools are available only to psychologists.

4. Methodologies for assessment of skills

Assessment of skills is integral part of career guidance and counseling. Depending on the practitioner and his/her education different methods can be used. School psychologists and psychologists from counseling centers can use intelligence tests, self-evaluation questionnaires and other psychodiagnostic tools designed for psychologists. Educational counselors are teachers and therefore use pedagogical diagnostic tools (didactic tests, interview, observation, etc.). There are no regulations on used methods except exclusive use of psychodiagnostic tools by psychologists.

5. Guidance forums

National forum for lifelong guidance - it has set as a goal development of lifelong guidance, fulfillment of priorities and reaching specific goals of strategy for lifelong guidance, proposals of conceptions for specific parts of the lifelong guidance system and their interconnection and analysis of actual state in different areas of guidance and counseling together with suggestions for solutions. Members of this national forum are representatives of ministries, Headquarters of Labour, Social Affairs and Family, research and academic institutions, counselling and information centres, etc.

6. Financing of the system

Except few private guidance institutions, all guidance activities are funded by the national budget.

7. Useful contacts and relevant internet links

<http://www.asociaciavp.wbl.sk/>

www.statpedu.sk

www.vudpap.sk

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ
Е СЕРТИФИЦИРАН ПО
СТАНДАРТ ISO 9001:2008

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия.
Настоящата публикация отразява единствено възгледите на авторите и Комисията не носи отговорност за начина, по който може да бъде използвана съдържашата се информация.

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ
Euroguidance център

София 1000, ул. "Граф Игнатиев" 15, ет. 3
тел.: (02) 915 50 10; факс: (02) 915 50 49;
euroguidance@hrdc.bg
euroguidance.hrdc.bg